

Lasten- ja nuortenkirjallisuuden Finlandia-palkintoehdokkaat, perustelut 2025

Lautakunta: Eero Rämö (pj), Fanny Fröman, Arniika Kuusisto, Joel Melasniemi, Senja Ollikainen ja Aino Torttila

Maija Hurme: Var kommer alla dagar ifrån? / Mistä kaikki päivät tulevat? (Schildts & Söderströms / S&S)

I boken är barnens tankar kring sin egen upplevelsevärld och deras små och stora livsfrågor i huvudroll på ett sätt som demokratiserar vetandet mellan barn och vuxna – inte ens mormor kan svara på varför bebisar luktar popcorn? De vackra illustrationerna och den livsnära texten skapar en förtjänstfull dialog, där närvaron i stunden och bemötandet av den andra bjuder in till att stanna upp och tillsammans reflektera över de grundläggande frågorna i livet och tillvaron.

Kirjassa lasten oman elämysmaailman pohdinnat ja pienet ja suuret elämänkysymykset on nostettu keskiöön demokratisoiden tietämistä lasten ja aikuisten välillä – eihän edes mummi osaa vastata esimerkiksi siihen, miksi vauvat tuoksuvat popcornilta. Kaunis kuvitus ja elämänmakuinen teksti muodostavat ansiokkaan vuoropuhelun, jossa läsnäolo hetkessä ja toisen kohtaaminen kutsuvat pysähtymään ja pohtimaan yhdessä elämisen ja olemassaolon peruskysymyksiä.

Siri Kolu: Alle aallon. Kaksoismaailmat 1 (Tammi)

Keveäliikkeinen nuortenromaani yhdistää suvereenisti arkisenharmaan Helsingin ja merellisessä auringossa välkehtivän Atlantiksen tapahtumat. Kasvukivut ja sosiaalisten suhteiden hankaluus ovat samanlaisia yli ajan ja merien, mutta keskeiseksi nousee varhaisnuorten toimijuus ja kekseliäs tiimityö jopa unien kautta. Jules Vernen perinteitä kunnioittaen lukijalle maalataan laajakangasnäkymä kokonaiseen uuteen maailmaan.

Tomi Kontio, kuvitus Elina Warsta: Koira nimeltään Kissa hyvästelee ystävän (Teos)

Poikkeuksellisen kauniisti kirjoitettu teos, joka käsittelee suuria, ikaikaisia teemoja: surua, kaipausta, rakkautta ja ystävyyttä. Vaikka teemat ovat raskaita, onnistuu kirja tarinan avulla käsittelemään niitä toivoa luovalla tavalla. Teoksen hellyttävät kuvaukset eläinrakkaudesta ja käsittely eläinten näkökulmasta rakentavat tarinasta entistä moniulotteisemman. Vaikka kyseessä on kirjasarjan päätösosa, kokonaisuus on vahva juuri yksittäisenä teoksena.

Heidi Nummi: Petovala (WSOY)

Taidokkaasti eri näkökulmista rakentuva tarina ei arkaile nostaa esiin useita ajankohtaisia ja hankaliakin yhteiskunnallisia teemoja, kuten lajikatoa ja populistisia ääriliikkeitä. Käsittelytapa on yhtä aikaa sekä armottoman realistinen että utopistisen toiveikas. Teoksen maailman kuvaus on mukaansatempaava, mutta samalla se myös ravistelee lukijaansa tarkastelemaan omaa luontosuhdettaan kriittisesti.

Stefanie Tuurna: Maamaa (Otava / Schildts & Söderströms)

Ruotsinnos Kaj Korkea-aho

Kieltä upeasti käyttävässä romaanissa 16-vuotiaan pojan nauhurille taltioituu kokemus änkyttämisestä ja kiusaamisen jättämistä arvista, mutta myös toiveita, ystävyyttä ja luottamaan oppimista. Teos on ylistystä niin kirkkaalle sisäiselle maailmalle kuin käsitteelle ”ma”, eli asioille, joita löytyy välistä ja sieltä, missä ei ole mitään: sanomattomuuden merkityksille ja kulttuurien välissä syntyvälle identiteetille. Teksti on kaunista virtaa, jossa päähenkilön ironisesta sykehdyttävään soljuvat sanat tempaavat lukijan vimmalla mukaansa.

Den magnifikt skrivna romanen är som en bandupptagning av en 16-årig pojkes upplevelse av stamning och konsekvenserna av mobbning. Samtidigt spelas även förhoppningar, vänskap och tillit in på bandet. Verket är en hyllning till en klar inre värld och begreppet ”ma”, alltså saker som existerar i mellanrummet eller tomheten: så som betydelsen av det osagda och identiteten mellan två kulturer. Texten är ett vackert flöde, där huvudpersonens ord fångar läsaren med fart genom att pulsera fram och tillbaka mellan ironi och spänning.

Elina Warsta & Jukka Laajarinne: Tuuliajolla – eli kuinka pilvien kiertolaiset eksyivät maan alle ja kohtasivat siellä jotakin hyvin kummallista (Otava)

Teoksessa teksti ja kuvitus on yhdistetty tavalla, jolla ne tasavertaisina elementteinä kuljettavat satua ja kuumailmapalloa eteenpäin läpi kirjan sivujen. Pikkutarkkojen kuvien ja yksityiskohtia pursuavien maisemien kautta tarina syvenee jatkuvasti ja sivuilta voi löytää uusia ulottuvuuksia vielä useammankin lukukerran jälkeen. Vaikka kyseessä on nuoremmille lapsille suunnattu kuvakirja, se onnistuu vivahteikkuudellaan olemaan houkutteleva monen ikäisille lukijoille.